

**Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Кафедра маркетингу та УІД
Сумський регіональний центр
інтелектуального розвитку
Українська асоціація маркетингу
Всеукраїнська спілка вчених-економістів**

**Збірник тез доповідей
ІХ Міжнародної
науково-практичної конференції**

**«МАРКЕТИНГ ІННОВАЦІЙ
І ІННОВАЦІЇ У МАРКЕТИНГУ»**

24-25 вересня 2015 року

Суми 2015

1 Карловская Е.А. Формирование интегрального показателя уровня эффективности сервисной деятельности сектора государственного управления региона [Электронный ресурс] / Е.А. Карловская // Современные проблемы науки и образования. – 2012. – № 5. – Режим доступа до журн.: www.science-education.ru/105-6736

2 Літковець Ю.О. Проблеми побудови інтегрального показника ефективності виробництва [Електронний ресурс] / Ю.О. Літковець // Ефективна економіка. – 2013. – №12. – Режим доступу до журн.: www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2609

3 Плюта В. Сравнительный многомерный анализ в экономических исследованиях: Методы таксономии и факторного анализа / В. Плюта; пер. с пол. В.В. Иванова; науч. ред. В.М. Жуковской. – М.: Статистика, 1980. – 151 с.

4 Тарасов П.С. Интегральные показатели оценки эффективности территориального маркетинга / П.С. Тарасов, Д.Ш. Смирнова // Вестник АГТУ. Сер.: Экономика. – 2012. – №2. – С.152–155

Жарова Л.В.

ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАНУ»

Сремеева Н.В.

Інститут економіко-правових досліджень НАН України

МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО ЕКОЛОГО- ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ (З ВРАХУВАННЯМ ЗАВДАННЯ НАБЛИЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ДО ЗАКОНОДАВСТВА ЄС)

Актуальність теми дослідження обумовлено загальнодержавними пріоритетами досліджень, які було окреслено у щорічному посланні [1, с.27], де вказується, що важливим напрямом співробітництва України з ЄС у регіональному вимірі залишається ініціатива ЄС «Східне партнерство». Цей формат є важливим майданчиком зовнішньополітичної діяльності України, оскільки акцент може бути зроблений на трикутнику «Україна – Молдова – Грузія» в межах спільного руху трьох країн на шляху євроінтеграції через координування зусиль з реалізації угод про асоціацію з ЄС.

Процеси трансформаційних перетворень економічної і політичної систем України, Республіки Молдова, Грузії мають багато спільних рис. Економіка цих країн довготривалий період функціонувала у межах радянської системи господарювання, а з моменту розпаду СРСР – у системі економічних та політичних зв'язків СНД. Останні десять років їх розвиток відбувається під значним впливом євроінтеграційних процесів у межах Європейської політики добросусідства (ENP) [2], започаткованої ЄС у 2004 році, а з моменту укладення угод про асоціацію з ЄС, ці процеси набувають стрімкого характеру. Успішне протистояння негативним чинникам полягає в

стабільному економічному зростанні на підґрунті ефективнішого використання наявних або дефіцитних ресурсів; завдання імплементації Угоди про асоціацію пов'язане з впровадженням курсу «зеленої економіки».

Вихідні умови спираються на те, що (а) наразі в трьох державах діють нормативні акти, в тому числі, національні стратегії, програми і плани, що забезпечують впровадження принципів зеленої економіки, сталого виробництва та споживання; (б) комплексні програмні документи, що визначають саме стратегію зеленого росту і / або сталого споживання відсутні; системи індикаторів успішності зеленої політики не сформовані; (в) слабо регламентована участь органів місцевого самоврядування і громадськості у забезпеченні впровадження політики зеленого зростання; (г) нерозвинені економічні механізми і стимули сталого виробництва та споживання.

Сукупність норм, що визначають умови здійснення господарської діяльності та стимулюють збалансоване виробництво і споживання, з огляду на законодавчу практику країн ЄС, за цілями регулювання можна поділити на декілька груп:

1. норми, що опосередковують інтеграцію екологічної політики у інші галузеві політики;

2. норми, які регулюють відносини у сфері управління забрудненнями (поводження з відходами, якість атмосферного повітря, запобігання і контроль забруднень);

3. норми, які є основою ефективного ресурсокористування та (управління ресурсами, охорона природи, адаптація до змін клімату).

Перша група норм є підґрунтям реалізації цілей сталого розвитку і зеленої економіки, оскільки вони формують екологічно свідому поведінку учасників відносин - виробників і споживачів. До цієї групи можна віднести норми-стимули, які є інструментами реалізації державної політики ощадливого природокористування і встановлюють екологічні платежі та збори., а також норми, що регламентують оцінку впливу державних і приватних проєктів на навколишнє середовище.

Механізми забезпечення сталого еколого-економічного розвитку регіону узагальнено можна поділити на:

- Інституційні, які реалізуються через нормативно-правові акти, що опосередковують інтеграцію екологічної політики у інші галузеві політики:

▪ містять норми-стимули, які є інструментами реалізації державної політики ощадливого природокористування і встановлюють екологічні платежі та збори,

Україна
розділ VIII Податкового кодексу
України, платежі за
природокористування (розділ IX –
XI Податкового кодексу) -
екологічний податок
Закон України «Про
електроенергетику» - «зелений»
тариф

Грузія
законодавство
Грузії не
передбачає
екологічних
податків.

Молдова
Податковий кодекс
Республіки Молдова
екологічне
оподаткування
складається із семи видів
зборів за природні
ресурси.

▪ регламентують оцінку впливу державних і приватних проектів на навколишнє середовище

Україна
відповідні Директиви
ЄС
Україною
не імплементовано

Грузія
Закон Грузії «Про дозвіл
щодо впливу на
навколишнє
середовище».

Молдова
Закон «Про оцінку впливу на
навколишнє середовище»

▪ забезпечують функціонування системи інформування громадськості

Україна
Закони України «Про
регулювання містобудівної
діяльності»,
«Про охорону навколишнього
природного середовища»
«Про місцеве самоврядування
в Україні»

Грузія
у межах Загального
Адміністративного кодексу
передбачено лише право на
доступ до інформації та
порядок надання запиту,
питання відповідальності за
порушення правил надання
інформації не врегульовано

Молдова
Закон Республіки
Молдова «Про
прозорість
прийняття рішень»

- Регуляційні → акти, які регулюють відносини у сфері управління забрудненнями (поводження з відходами, якість атмосферного повітря, запобігання і контроль забруднень);

- Управлінські → акти, які є основою ефективного ресурсокористування та (управління ресурсами, охорона природи, адаптація до змін клімату).

У якості висновків зазначимо, що першочерговими кроками реалізації довгострокових цілей сталого розвитку і зеленої економіки має бути:

- розроблення Урядового плану дій щодо переходу до зеленого зростання (зеленої економіки),

- створення урядового координаційного та інформаційного центру, затвердження єдиної системи державних індикаторів сталого

розвитку та успішності зеленої політики; розвинутої системи економічних стимулів,

- запровадження таких стимулів, як надання податкових пільг, безвідсоткових або за зниженими відсотками кредитів суб'єктам господарювання, які застосовують ресурсоощадні технології та створюють об'єкти природоохоронної інфраструктури (очисні споруди, сміттепереробні комплекси тощо);

- законодавче закріплення механізмів участі громадськості в управлінні ресурсами та прийнятті рішень.

1. Аналітична доповідь до Щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України [Інтернет ресурс] // Інститут стратегічних досліджень. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1855/>

2. European Commission. Joint staff working document implementation of the European Neighborhood Policy Statistics.”. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://eeas.europa.eu/enp/pdf/2015/enp-statistics-report-2014_en.pdf >.

Залізнюк В.П.

Державний економіко-технологічний університет транспорту

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ РИНОК МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРИВ ТА ПОЗИЦІЯ УКРАЇНИ НА ЦЬОМУ РИНКУ

Мінеральні добрива, що використовуються для підвищення врожайності та якості виробленої сільськогосподарської продукції, зазвичай, поділяють на три основні групи: азотні, фосфатні та калійні. Кожен з цих видів добрив має своє конкретне призначення, свою географію виробництва і свої ринки, як світовий, так і регіональні.

Ринок мінеральних добрив відноситься до середньозростаючих ринків, його обсяг визначається потребами сільського господарства.

Обсяг ринку, за даними міжнародних організацій, зокрема, International Fertilizer Industry Association (IFA), оцінюється не за загальною масою, а за масою активної (поживної) речовини, що міститься в добривах, відповідно, азоту (N), фосфору (P₂O₅) і калію (K₂O).

Структура ринку мінеральних добрив в натуральному вираженні: азотні добрива – 60%, фосфатні – 23%, калійні – 17%.

У 2014 році виробничі потужності з виробництва мінеральних добрив використовувалися на 78%, при цьому в процесі будівництва знаходиться близько 90 об'єктів з виробництва мінеральних добрив. Таким чином, брак виробничих потужностей не передбачається, більше того, збільшення надлишку потужностей над потребами